

потрібні бинти та пов'язки. Лікування СМА згідно з протоколом коштує приблизно до 10 млн грн на рік.

Одним з пріоритетних напрямів удосконалення допомоги таким хворим – створення реєстру пацієнтів, а також спеціальних референтних центрів, де пацієнти зможуть отримувати повноцінні консультації та лікування. Для підвищення інформованості лікарів первинної ланки, пацієнтів та членів їх родин про рідкісні захворювання та особливості їх перебігу й лікування важливо проводити інформаційні компанії (тренінги, семінари, школи тощо). Своєчасна діагностика та належне лікування дозволяє суттєво підвищити якість життя таких хворих.

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ КАДРІВ У КРАЇНАХ ЄС

Ноам Ель Мехді, Панфілова Г.Л.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

panf-al@ukr.net

В останній час відбулись значні зміни у законодавчому та нормативно-правовому просторі, який регулює фармацевтичну діяльність в Україні. Це стосується також й цілої низки кадрових питань, а також рівня підготовки фахівців для практичної фармації. За цих умов актуальним виглядає аналіз процесу підготовки фармацевтів у європейській фармацевтичній практиці.

Мета дослідження – провести аналіз особливостей підготовки фармацевтичних кадрів у різних країнах ЄС.

Найважливішою складовою ефективної роботи аптечних установ різних форм власності є підготовка висококваліфікованих кадрів. Ця проблема постійно обговорюється на всіх рівнях організації системи фармацевтичного забезпечення населення. Так, у 2019 р. Європейським бюро ВООЗ (World Health Organization. Regional Office for Europe) було опубліковано звіт, в якому

наведено результати аналізу та систематизації даних про організацію підготовки фармацевтичних кадрів різних країнах (World Health Organization. Regional Office for Europe, (2019). У нормативно-правових документах, які регулюють фармацевтичну діяльність у більшості країн немає чіткого визначення поняття «фармацевт». Найчастіше зустрічаються непрямі визначення, які стосуються рівня освіти, наприклад, як у Естонії чи переліку тих видів діяльності, яким можуть займатися ті чи інші фахівці (Франція). Експерти наголошують на наявності трьох основних визначень поняття «фармацевт», які представлені у різних нормативно-правових документах різних країн. Це визначення поняття «фармацевт», яке дано: ВООЗ (1994); Міжнародна організація праці в рамках Міжнародної стандартної класифікації професій; Міжнародної фармацевтичної федерації. Необхідно відзначити, що на відміну від визначення «фармацевт» вимоги до організації освітнього процесу та самого рівня освіти більш детально представлені у відповідних законодавчих актах країн. Блок освітніх вимог залежить від рівня акредитації навчального закладу, тривалості навчання, у т. ч. його теоретичної та практичної частини, спектру освітніх та практичних компетенцій, забезпечення якості освітнього процесу. У деяких країнах, наприклад, у Франції обмежується також кількість студентів, які можуть вступати до університетів для навчання за спеціальністю «Фармація». У багатьох країнах в організації підготовки фармацевтів існує розподіл за спеціалізацією (громадські аптеки переважної державної форми власності та приватних). Відповідно до Директиви 2005/36/ЕС тривалість професійної підготовки фармацевтів повинна тривати не менше 5 років, враховуючи також мінімум 4 роки очної підготовки з блоку теоретико-прикладних дисциплін та 6-ти місяців практики в аптеках (проведення стажування або інтернатури). У зазначеному документі також представлені офіційні вимоги щодо професійної підготовки фармацевтів, їх компетенцій.. Усього можна виділити два підходи в організації підготовки фахівців фармації у зарубіжних країнах. Так, у деяких

країнах (Албанія, Республіка Молдова) дипломи видаються лише після закінчення всього курсу навчання. У другій групі країн відповідні документи можуть видавати на проміжних стадіях організації освітнього процесу. Наприклад, в Азербайджані це 4 роки бакалаврату та 2 роки магістратури. При цьому в деяких країнах, наприклад, у Польщі можливе присвоєння лише ступеня магістра після закінчення університету. Тривалість інтернатури в більшості країн становить від 6 до 12 місяців і 10 тижнів (Франція). У Великобританії час проходження інтернатури не входить у загальний період навчання в університеті.

Таким чином можна стверджувати, що проблема підготовки висококваліфікованих фармацевтів у різних країнах відрізняється. При цьому, загальні підходи до підготовки фармацевтів відповідають нормам й вимога «Належної аптечної практики», що розроблена ММФ та ВООЗ.

СТВОРЕННЯ МЕРЕЖЕВИХ БІЗНЕС-СТРУКТУР В УМОВАХ СУЧАСНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ

Пак О.Л., Демченко Н.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

demchenata@ukr.net

Сучасні промислові підприємства, зокрема фармацевтичні виробники, знаходяться під впливом різноспрямованих факторів. З одного боку глобалізація ринкових відносин призводить до більшої відкритості ринків, з іншого – збільшується конкуренція через інтернаціоналізацію глобальних гравців. Завдяки цифровізації ринки стають все більш інноваційними, впровадження нових технологій і продуктів відбувається швидше, але це неминуче призводить до стрімкої комодитизації будь-якої пропозиції. Відповідно, майже жодна соціально-економічна система не в змозі підтримувати бажані темпи сталогорозвитку самостійно. Тому актуальним стає